

Vánoční pohádka o vládě, kterou by bylo hezké dostat pod stromeček

svobodny-svet.cz/vanocni-pohadka-o-vlade-ktou-by-bylo-hezke-dostat-pod-stromecek

21. prosince 2022

Ekonomická transformace Nového Zélandu v osmdesátých letech minulého století je dnes téměř neuvěřitelným příběhem o odvážné vládě, síle svobodného trhu a decentralizovaného rozhodování v rukou lidí, kteří mají silný osobní zájem na tom, jak to dopadne. Například rodiče v případě svých dětí.

Nový Zéland prošel na konci minulého století řadou reforem, které reagovaly na ekonomický úpadek země způsobený bobtnajícím státem v šedesátých a sedmdesátých letech. Jedním z ministrů, který se účastnil protržních reforem na Novém Zélandu, byl Maurice McTigue. Některé principy, jimiž se reformní vláda řídila, představil ve svých přednáškách.

Nový Zéland před příchodem člověka obývali pouze ptáci. Tedy s výjimkou několika druhů netopýrů. Maorové na ostrov kdysi dávno přivedli psy a Evropané v 18. století prasata, krysy, lasičky a větší dobytek. Jedním z prvních importovaných druhů byl i jelen, kterého

angličtí kolonizátoři dovezli, aby si na vzdáleném ostrově mohli užívat lovu. Jeleni se na ostrově rozmnožili a stali se škodnou. Vláda se 120 let snažila odstranit je z původních ekosystémů.

To je nápad!

„Potom někoho napadlo, že necháme lidi, aby je chovali.”

Vláda řekla farmářům, že mohou jelení zvěř chytat a chovat a že jedinou podmínkou je, že musí být za plotem, který je alespoň 2,5 vysoký. Od té doby nemusela vláda utratit ani jeden dolar na lov škodné jelení zvěře. Navíc se Nový Zéland se stal největším světovým vývozcem zvěřiny, který například v roce 2004 pokrýval 40% globální poptávky.

K čemu je to dobré?

Dalším principem, který reformní vláda Nového Zélandu podle ministra McTigue uplatňovala, byl princip „k čemu to je dobré?”

Ministr uvádí pro ilustraci příklad řidičských průkazů. Ministerstvo dopravy požadovalo více peněz, neboť stávající rozpočet nepokrýval náklady na opakované vydávání řidičských průkazů. Vláda se dotázala, proč je nutné řidiče zatěžovat přezkušováním. Po několika pokusech obhájit celý proces uznalo ministerstvo, že pro to neexistuje žádný rozumný důvod. Řidičské průkazy byly po novu platné automaticky do věku 74 let, kdy musel řidič na zdravotní přezkoušení.

Pravomoc rodičům

Vzdělávací systém na Novém Zélandu selhával. Jeho výsledky byly horší než v minulosti, přestože do systému nateklo výrazně více peněz. Vláda najala zahraniční konzultanty, aby jí řekli, kam peníze tečou. Vlastním lidem na ministerstvu nevěřila z důvodu jasného konfliktu zájmů. Konzultanti zjistili, že 70% vládních peněz je spotřebováno na administraci.

Vláda následně zrušila všechny vzdělávací komise v zemi. Každá škola byla nově kontrolována správní radou, kterou volili rodiče žáků a nikdo jiný. Každá škola dostala peníze podle počtu žáků bez dodatečných podmínek. Zároveň si rodiče mohli zcela svobodně vybrat, do které školy pošlou svoje děti. Všech 4 500 škol na Novém Zélandu přešlo na nový systém ve stejný den.

Státní i privátní školy dostávaly peníze podle stejných pravidel. Lidé předpovídali, že dojde k exodu žáků do soukromých škol, které historicky vykazovaly lepší statistiky. To se ale nestalo. Protože rodiče dostali možnost výběru, došlo během dvou let k vyrovnání kvality vzdělání mezi soukromými a státními školami.

Pozn. autora: Milý Ježíšku, prosím, prosím. Už budeme fakt hodný.

| [S.Spurný](#)

■ ■ ■ ■ ■ (10 votes, average: **4,90** out of 5)

>> Podpora

Svobodný svět nabízí všechny články zdarma. Náš provoz se však neobejde bez nezbytné finanční podpory na provoz. Pokud se Vám Svobodný svět líbí, budeme vděčni za Vaši pravidelnou pomoc. Děkujeme!

Číslo účtu: 4221012329 / 0800

>> Pravidla diskuze

Než začnete komentovat článek, přečtěte si prosím [pravidla diskuze](#).

>> Jak poslat článek?

Chcete-li také přispět svým článkem, zašlete jej na e-mail: redakce (zavináč) svobodny-svet.cz. Pravidla jsou uvedena [zde](#).

•

wenkovan napsal:

21/12/2022 (11:31)

Kdeže loňské sněhy jsou... Současná feministicko-marxistická vláda NZ spolehlivě promrhala, co ty předchozí vytvořily a NZ už je v brutální totalitě. Dá se říci, že NZ slouží jako ověřovací laboratoř, kde se zkouší, co všechno se dá zakázat, aniž lidi vyrazí do ulic a ozdobí kandelábry.

Odpovědět